

T A
Č R

Tento projekt je financován se státní podporou
Technologické agentury ČR
v rámci programu BETA2

www.tacr.cz
Výzkum užitečný pro společnost

Úřad vlády České republiky

Výsledek – 11 Nmet

Doporučené klinické postupy v adiktologii

Přehled dotazníků a screeningových nástrojů

Konečný uživatel výsledků:

Úřad vlády ČR
nábřeží Edvarda Beneše 4,
118 01 Praha 1

Název projektu: Doporučené klinické postupy v adiktologii

Číslo projektu: TITSUVCR936

Řešitel projektu: Český adiktologický institut

Doba řešení: 1. 1. 2022 – 31. 12. 2024

Důvěrnost a dostupnost: veřejně přístupný (URL původu: <https://DP-adiktologie.cz/>)

Informace o autorském týmu:

Tým projektu Doporučené klinické postupy v adiktologii (DP) byl sestaven s ohledem na multidisciplinaritu projektového záměru. Odborníci byli rozděleni do tří skupin: řešeršisté, metodologové, metodici, experti a respondenti, přičemž někteří členové týmu zastupovali více rolí.

Tým projektu dle rolí (vždy v abecedním pořadí):

Vedoucí projektového týmu:

PhDr. Petr Hrouzek, Ph.D.

Hlavní metodolog projektu:

Doc. MUDr. PhDr. Kamil Kalina, CSc., EMPH, KCLJ (po celou dobu projektu)

Metodologové projektu:

Mgr. Renáta Habiňáková – od 1.7.2023 (metodická část tvorba DP)

Mgr. Lenka Šťastná, PhD. – od 1.7.2023 (metodická část projektu tvorba DP)

MUDr. Jakub Minařík – do 30.6.2023 (řešeršní část tvorby DP)

MUDr. Petr Popov MHA – do 30.6.2023 (řešeršní část tvorby DP)

Hlavní metodik projektu:

Mgr.et Mgr. Elizabeth Nováková

Metodici projektu:

Mgr. Renáta Habiňáková

Mgr. Tomáš Jandáč, PhD.

Mgr. Jan Kozák

Řešeršní tým projektu:

PhDr. Miroslav Barták, PhD

Mgr. Jan Kozák

Mgr.et Mgr. Elizabeth Nováková

Mgr. Benjamin Petruželka, PhD.

Respondenti projektu:

Mgr. Nikola Gažová

Mgr. Luděk Kalousek

Mgr. Gabriela Rolová, PhD.

David Valouch

Expertní panel projektu:

MUDr. David Adameček

MUDr. Pavel Bém (do 31.12.2022)

Bc. Tomáš Brejcha

MUDr. Jiří Dolák

MUDr. Jiří Dvořáček

Ing. Mgr. Aleš Herzog

PhDr. et Mgr. Dagmar Krutilová

PhDr. Jiří Libra (do 31.12.2022)

MUDr. Jakub Minařík (od 1.1.2024)

Mgr.PharmDr. Zbyněk Oktábec, Ph.D.

MUDr. Olga Pecinovská

MUDr. Petr Popov MHA (od 1.1.2024)

PaedDr. Martina Richterová – Těmínová

Mgr. et Mgr. Nora Staňková, Ph.D.

Mgr. Lenka Šťastná, Ph.D. (do 31.12.2023)

Celkovou editorskou činnost celého souboru DP jeho úvodní a závěrečnou vnitřní revizi provedl vedoucí týmu Petr Hrouzek.

Rešerše v úvodní fázi projektu zpracovali Elizabeth Nováková, Miroslav Barták, Jan Kozák a Benjamin Petruželka.

Autory návrhových znění jednotlivých DP, zpracování připomínek a finálního znění jsou (řazeno dle struktury DP).

Úvod do DP a procesní schémata: Petr Hrouzek, Elizabeth Nováková

DP pro diagnostiku: Lenka Šťastná ve spolupráci s Petrem Hrouzkem.

DP pro metody harm reduction a risk reduction: Elizabeth Nováková a Renáta Habiňáková.

Metody pro harm reduction v prostředí zábavy zpracovala Nikola Gažová.

DP pro psychoterapii: Elizabeth Nováková ve spolupráci s Kamilem Kalinou a Petrem Hrouzkem.

DP pro psychosociální metody: Renáta Habiňáková ve spolupráci s Petrem Hrouzkem.

DP pro farmakoterapii: Jiří Dvořáček ve spolupráci se Zbyňkem Oktábcem a Jakubem Minaříkem.

DP pro následné intervence a rehabilitaci: Jan Kozák (prevence relapsu), Luděk Kalousek, Jan Kozák (Rehabilitace v oblasti práce a vzdělávání), David Valouch, Jan Kozák (Rehabilitace v oblasti bydlení) ve spolupráci Petrem Hrouzkem.

DP pro děti a dospívající vytvořil: Tomáš Jandáč ve spolupráci s Petrem Hrouzkem.

DP pro starší dospělé: Renáta Habiňáková a Elizabeth Nováková.

DP pro těhotné ženy: Elizabeth Nováková a Renáta Habiňáková.

DP pro osoby omezené na svobodě: Elizabeth Nováková a Renáta Habiňáková.

DP pro osoby s duálními poruchami: Jan Kozák.

DP pro včasnou diagnostiku v souvisejících oborech: Lenka Šťastná.

DP pro zapojování lidí se zkušeností do systému péče: Unie lidí se zkušeností se závislostí, Jan Šulc (editor), Zuzana Nott (editorka),

Souhrnnou výzkumnou zprávu projektu vytvořili Elizabeth Nováková, Petr Hrouzek, Renáta Habiňáková a Lenka Šťastná.

Aplikační příručku vytvořil Petr Hrouzek ve spolupráci s Elizabeth Novákovou.

Kontrolu třídění zdrojů dle síly důkazu provedla Gabriela Rolová.

Další informace o projektu:

Zpracování finální sady Doporučených postupů předcházela řada kroků. V souladu s projektovým zadáním, které jako první výsledek stanovilo přehled existujících zahraničních doporučených postupů v adiktologii, byla v počáteční fázi zpracovaná rešerše existujících mezinárodních i tuzemských doporučených postupů, které byly následně hodnoceny pomocí nástroje AGREE II a kategorizovány dle ICD-10 opět v souladu s projektovým zadáním (V1), které jako druhý požadovaný výsledek stanovilo přehled účinností dílčích intervencí v oblasti adiktologie (V2).

Tento soubor zdrojů byl doplněn o materiály doporučené experty. Výsledek této fáze byl představen během kontrolního dne, kde byly také diskutovány rizika a limity a došlo ke konsensu dalšího směřování práce. V následujícím období byla navržena struktura doporučeného postupu a obsah jednotlivých oblastí projektového zadání (podkapitoly).

Navrhovaná struktura postupu a obsah jednotlivých oblastí projektového zadání byly diskutovány během kontrolních dnů se zástupci konečného uživatele a experty konečného uživatele a průběžně s panelem expertů projektu. Pro vytvoření samotných postupů v souladu s projektovým zadáním (V3-V11) byla využita baterie zdrojů identifikovaných v první fázi projektu v kombinaci s dalšími zdroji. Všechny návrhové verze byly diskutovány v rámci týmu, který se pravidelně setkával během porad, s expertním panelem projektu a během kontrolních dnů se zástupci TAČR a Úřadu vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí. Návrhové verze byly rovněž zaslány k připomínkovacímu řízení klíčovými organizacím v oboru.

V závěrečné fázi projektu bylo v souladu s projektovým zadáním vytvořeno modelové využití definovaných doporučených klinických postupů v adiktologii (V12) v podobě Aplikační příručky k Doporučeným klinickým postupům v adiktologii a tato souhrnná závěrečná zpráva.

Program veřejných zakázek v aplikovaném výzkumu a inovacích pro potřeby státní správy BETA2 byl schválen usnesením vlády České republiky č. 278 ze dne 30. 3. 2016 a je zaměřen na podporu aplikovaného výzkumu a inovací pro potřeby orgánů státní správy. Poskytovatelem finančních prostředků je Technologická agentura ČR.

PŘEHLED DOTAZNÍKŮ A SREENINGOVÝCH NÁSTROJŮ

Addenbrookský kognitivní test (ACE-III) – volně ke stažení

Alcohol Use Disorders Identification Test-Concise (AUDIT-C) – volně ke stažení

Bergenská škála závislosti na sociálních sítích (BSMAS) – dostupné v publikaci: Suchá, J., Aigelová, E., Pipová, H., Charvát, M., Dolejš, M., Václavková, N., Babilonová, T. (2024). Užívání internetu, sociálních sítí a digitálních her u adolescentů: Teoretická východiska, diagnostika a strategie intervence. Praha: Togga.

Dotazník jídelních zvyklostí – volně ke stažení

Dotazník hraní digitálních her (DHDH) – není veřejně dostupný

(<https://persona.upol.cz/publication/certified-methodology/dotaznik-hrani-digitalnich-her-dhdh/>)

Dotazník na patologické hráčství (SOGS) – volně ke stažení

Dotazník CRAFFT – volně ke stažení

Dotazník závislosti na internetu (IDS9-SF) – dostupné v publikaci: Suchá, J., Aigelová, E., Pipová, H., Charvát, M., Dolejš, M., Václavková, N., Babilonová, T. (2024). Užívání internetu, sociálních sítí a digitálních her u adolescentů: Teoretická východiska, diagnostika a strategie intervence. Praha: Togga.

Fagerströmův test nikotinové závislosti – volně ke stažení

Geriatric Anxiety Scale – volně ke stažení

Geriatrická škála deprese – volně ke stažení

Geriatric Depression Scale – volně ke stažení

Internet Addiction Test (IAT) – dostupné u autorů: Gabriel Kňážek, Barbora Kňážek Považanová a Martin Dolejš

Minimental State Examination (MMSE-10) – licencovaný

Modifikovaný Fagerströmův test nikotinové-závislosti pro adolescenty – volně ke stažení

Montrealský kognitivní test (MoCA) – volně ke stažení

Patient Health Questionnaire (PHQ-9) – volně ke stažení

Zdravotní dotazník (PHQ-9) česká verze – volně ke stažení

Problem Oriented screening instrument for Teenagers (POSIT) – volně ke stažení

Sad Person Scale (SAD) – volně ke stažení

Symptom Check List (SCL-90) – není veřejně dostupný (<https://hogrefe.cz/scl-90-s>)

Screeningový test na užívání alkoholu, tabáku a jiných návykových látek (ASSIST V3.1 WHO) – volně ke stažení

Screeningový test na užívání alkoholu, tabáku a jiných návykových látek (ASSIST-FC) – položky týkající se frekvence užívání a obav vyjádřených druhými lidmi – volně ke stažení

Screeningový test zneužívání drog (DAST) česky a anglicky (dlouhá verze) – volně ke stažení

Škála generalizované úzkostné poruchy GAD-7 – volně ke stažení

Test pro identifikaci poruch působených užíváním alkoholu (AUDIT) – volně ke stažení

The Cannabis Use Disorder Identification Test - Revised (CUDIT-R) – volně ke stažení

The Short MAST-GERIATRIC VERSION (SMAST-G) – volně ke stažení

Zungova stupnice deprese – volně ke stažení

T A
Č R

Tento projekt je financován se státní podporou
Technologické agentury ČR
v rámci programu BETA2

www.tacr.cz
Výzkum užitečný pro společnost

Úřad vlády České republiky

[poslední strana]